

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Oslo 8. desember 2015
Ref.: 347/15/MT/ph

Høringssvar - krav om politiattest for personell i den kommunale helse- og omsorgstjenesten

Vi viser til høringsnotat av 9.9.2015. Norsk psykologforening støtter forslaget til krav om politiattest for alt personell som yter tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven, under forutsetning at lovgiver sørger for tiltak som hindrer at dette i realiteten blir et yrkesforbud og at grensene for hva tilsynsmyndighetene skal ivareta og hva politiattesten skal ivareta, gjøres tydelig.

Norsk Psykologforening anerkjenner at voksne som er alvorlig syke, eldre, demente og personer med psykiske helseplager og lidelser kan ha vanskelig for å ivareta egne interesser og beskytte seg selv mot både fysiske og økonomiske overgrep fra helsepersonell i kommunehelsetjenesten. Vi er derfor enige i at det skal innføres krav om politiattest for all helsepersonell, med anmerkninger om straffbare forhold som omfatter de samme forhold som er på barneattesten samt voldslovbrudd og inngrep i den personlige frihet. Vi stiller imidlertid spørsmål ved om vinningskriminalitet bør anmerkes på politiattesten. Vi anerkjenner pasienters behov for trygghet vedrørende sine eiendeler, og da særlig i hjemmetjenesten. Vi mener imidlertid at hensynet til resosialisering må veie tungt. Helse- og omsorgsdepartementet konkluderte i ot.prp. nr. 86 (2005-2006) med at det knytter seg mindre gjentakelsesfare til økonomisk utroskap, og at ofre for slike forbrytelser vil lettere kunne kompenseres gjennom erstatning fra lovovertræderens arbeidsgiver med grunnlag i arbeidsgiveransvaret. Norsk psykologforening mener at disse vurderingene fortsatt står seg og at det ikke er tungtveiende nok grunner til å ha med denne type lovbrudd.

Vi stiller også spørsmål ved at attesten skal være utvidet, det vil si at det skal fremkomme saker som ikke er rettskraftig avgjort på attesten. Dette ser vi på som særlig inngripende. Vi anerkjenner at det er grunnlag for dette i barneattesten som omhandler overgrep mot barn, hvor det er sær viktig å være føre var. Vi mener imidlertid at det ikke er grunnlag for et så inngripende tiltak når det gjelder arbeid med voksne. I utgangspunktet mener vi at ingen

saker som ikke er rettskraftig avgjort, bør fremkomme i politiattest for voksne. Subsidiært mener vi at i hvert fall ikke saker som ikke er rettskraftig avgjort som omhandler vinningskriminalitet bør fremkomme av politiattesten.

Departementet vil ikke foreslå at anmerkninger på en politiattest skal medføre yrkesforbud, ut over det som følger av gjeldende rett. Det blir dermed opp til kommunen å vurdere hvilke konsekvenser en attest med anmerkninger skal få for arbeidssøker. Vurderingstemaet blir om søkeren er egnet til å utføre de oppgaver som vedkommende ansettes til og om kommunen kan ha tillit til søker. Norsk psykologforening støtter opp under at kommunen selv kan vurdere hvilke konsekvenser en attest med anmerkning får for søker, dersom krav om politiattest for all helsepersonell blir innført.

Vi er imidlertid bekymret for at politiattesten i realiteten blir et yrkesforbud. Det er derfor av essensiell betydning for Norsk Psykologforening, at lovgiver sørger for retningslinjer eller andre tiltak, som hindrer at det i realiteten blir slik. Vi er opptatt av at hensynet til resosialisering balanseres opp mot behovet for å sikre pasientene. Vi ønsker ikke en tendens i arbeidslivet og i helsetjenestene der de handlinger helsepersonell gjør utenfor tjenestene skal få økende innvirkning på om man kan jobbe som helsepersonell eller ikke. Vi kommer til å følge nøye med på tendensene her.

Departementet ber om at høringsinstansene vurderer om det skal være opp til den enkelte kommune om den vil innføre plikt til politiattest eller om det skal være obligatorisk. Norsk psykologforening er opptatt av at alle skal få det samme helsetilbudet uansett hvilken kommune man bor i. Dette innebærer at pasienten skal vite at det er de samme lover og praktisering av lovverket som gjelder i alle kommunene. Det vil være vanskelig for pasientene å orientere seg selv om hvorvidt kommunen har en plikt til politiattest eller ikke. På bakgrunn av dette mener vi at dersom det innføres krav om politiattest for alt personell som yter tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven, så må det være obligatorisk for alle kommunene.

Vennlig hilsen
Norsk psykologforening

Tor Levin Hofgaard
President

